

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. : : : 202. szám. : : : :

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegek között és nyílttér 1.50 Dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. március 25.

13. Szám.

5-ik „Ne ölj.“

... Fölállta azért Dávid király az ő lábaira, és mondta: Halljátok meg szómat atyánk fiai, és én népem! Én magamban elvégeztem nagy szívem szerint, hogy az Úr szövetsége ládjának nyugodalmat csináltatnék, és a mi Istenünk lábainak számolyt: hozzá is készítettem vala mindent, valami szükség volna.

De az Isten engemet megszólította és mondá: Nem csinálj te házat az én neveimnek: mert hadakozó ember vagy, sok vért is ontottál immár...“

(Kronika I. könyve, 28.)

Ezt, a ragyogó igaz gyönyörűt a gyönyörű, és magasán szárnyaló költői művészetnek, ezt a mély bölcsességű példázatot, ezt a szent prófetai ihlettel megírt törhetetlen gránit igazságot a szent írás mély tengerének fenekéről hoztam föl színre. Föl színre hoztam azért, mert nem csak politikai, gazdasági, de társadalmi, sőt bölcséleti, de némi vonatkozásban vallási problémáink is vannak. Mivel pedig az idők és a gyarló emberi érdekek az ilyen világos igazságok fénylő ragyogását szerették meghomályosítani, félre magyarázni a leg-egyszerűbb harmadik módszer szerint (amit a föl-kent hivatások szívesen gyakorolnak) pedig agyonhallgatni elrejtteni a nép elől. Pedig az Isten sohasem nyilatkozik az Ő szájukon keresztül. A próféták nem voltak papok és ma sem azok. Legfőjebb segítettek megölni a prófétákat, Krisztust pedig egyenesen ők ölték meg. A biblia szerint:

... A zsidó papok és írástudók hamis tanubizonyságot kerestek Jézus ellen.“

Kaifás főpap (a hivatalos) így vallotta Jézust (Szerencsétlen ragaszkodás a dogmákhoz). „Mondd meg nekünk: te vagy-e Krisztus az Istennek Fia?“ (Hallálát akarták a legigazibb embernek, ezért ósdi, elavult, dogmatikus elvet ráncigáltak elő, hogy szájába adják az Istenkáromlás bűnét.) Jézus így felelt: „Én vagyok.“ ... Ez az egy szó elég volt ahhoz, hogy Kaifás, főpap

POLITIKAI ÉLET.

Törökország. A miniszter tanács Musztafa Kemal pasa elnöke alatt elfogadta a népszövetségi tanács meghívását a lefegyverzést előkészítő konferenciára. A török külügyminiszter a delegáció tagjaival és a szakértőkkel már el is utazott Angorából Genfbe.

Az angorai török kormány felvetette azt az eszmét, hogy a balkáni államok konferenciát tart-

sanak s a leszerelési ügyben hozzanak döntő határozatot. Eről diplomáciai uton tárgyalásokat kezdtek Briand francia külügyminiszterrel is.

Bulgária. Burov bolgár külügyminiszter és Molnov pénzügyminiszter Genfben tanácskoztak Marinkovics Voja jugoszláv külügyminiszterrel. E tanácskozás után megállapítható, hogy a ju-

megszaggassa ruháit és ezt mondja: „Káromkodott.“ Hallottátok a káromlást; mit iléltek? Mire a papok és írástudók azt felelték: „Méltó a halálra.“ És hogy megölték Jézust a keresztfán, ezt senki se tagadja talán? Mikor mélységes gondolat kapcsolásokkal ennek a fájdalmas nagy tragédiának okát keresem, kétségbe kell esnem, az emberi gyarlóság fölött. Hiszen, ugyanannak a Mózesnek ugyanabban a könyvében ugyanazon parancsok között, a 2-ik, Istennek nevét, hiába ne vegyed (Isten káromlás) mellett, ott állott az Isten szigorubb és nagyobb parancsa az 5-ik, „Ne ölj.“

És mégis megölték Jézust. És még sem rettentek vissza az Isten tiltó szavától. Az Isten parancsait ezek a jó Urak, tehát mindig érdekeik szerint magyarázták. Ez a szörnyű magyarázata szörnyű rémtettüknek is. Ám, van igazság, csak most alszik. Ábel vérenek kezdetétől Zachariás, Brachiás, „Krisztus“ és az összes próféták és mártírok, kiöntött véreig. „Azt mondom: a jelen nemzedéktől fog mindazon vér visszaköveteltetni.“ (Krisztus szavai.)

Mondom akkor az volt az érdek. Meg kellett ölni Jézust, mert Jézus a papok és írástudók nyílt ellensége volt. De a legfőbb rugója gáztettüknek az uralomféltés volt. Félték a csufos bukástól zsiros jövedelmeik elvesztésétől örökölhető főpapi trónjaik földülésétől. Csupa aljas, önző érdek sugta nekik az 5-ik „Ne ölj“ parancsának fölragadását és megölni Jézust a 2-ik parancs vádjával terheltten. Nem sok

bölcsesség kell ahhoz, hogy ne lássuk világosan álszent hazug, szemfogató, „hosszu imádság“ színe alatti gázságukat. Az igaz vallásosság szerint meg kell tartani, úgy a 2-ik mint az 5-ik „Ne ölj“ címszó tárgyát, azért hoztam Jézus megöletésének példájával kapcsolatba, mert itt legjobban van bizonyítva, hogy a*) papok alá rendelték Isten parancsait az ő érdekeiknek.

Mikor Isten azt mondta Dávidnak: „Nem csinálj te házat az én nevemnek, mert hadakozó ember vagy és sok vért is ontottál már,“ ezzel az Isten kinyilatkoztatta, hogy nem tartja méltónak azt az embert, az Ő nevének hazug tiszteletére, aki megszegi parancsait. Ugyanakkor azt látjuk, hogy itt pedig templomokat építettek elárasztották a világot uton utfélen „Isten házával.“ De ugyan akkor megáldották a gyilkos fegyvereket. A háborút Isten rendelésének nyilvánították. De különösen, ha érdekeik és uralmuk veszélyben volt, maguk is vérel szennyezett kezekkel jártak közöttünk, mert emberek! És mert tökéletlenek! És igazabb vallás az én hitvallásom, hogy az ember adott viszonyok között, adott érdekei szerint cselekszik, ha király, ha pór.

Ez a roppant ellentmondás a mi a mai társadalomban van félő, hogy megöli ezt az egész szerencsétlenségében is fénylő, de gonosz világot is. 5-ik „Ne ölj.“ SAS.

*) Tudnunk kell abban az időben a papok közvetett politikai hatalommal is rendelkeztek. (Papi fejedelmek.)

goszláv-bolgár viszony egyre jobb és szívélyesebb lesz.

Oroszország. Oroszországban letartóztattak több külföldi mérnököt, akik a bányákban külföldi utmutatás szerint ellenforradalmat akartak szítani, hogy a szovjet gazdálkodást meghiusítsák. Német részről beavatkozás történt, hogy a letartóztatott mérnököket bocsássák szabadon.

Románia. A magyar-román optáns perben hozott népszövetségi döntést Románia el fogja utasítani. Romániában már is tiltakozó népgyűléseket rendeznek a Népszövetség határozata ellen. Ezzel szemben francia lapok azt írják, hogy sajnálatos volna, ha a román kormány nem tenné magáévá ezt a megoldást, amely az optáns konfliktust becsületesen akarja megoldani.

Román lapok azt írják, hogy e határozat következtében Románia kénytelen lenne Franciaországhoz való jelenlegi viszonyát és külpolitikai irányát revízió alá venni.

Egyébként Románia belpolitikai viszonyai is nagyon kiélestedtek. A nemzeti parasztpárt, melynek vezére Maniu Gyula, minden áron magához akarja ragadni a hatalmat, ha ez egy hónapon belül nem sikerül neki, akkor Károly extrónörökössel fog érintkezésbe lépni. Károly herceg egy levélben már is megírta Brătianu miniszterelnöknek, hogy trónigényéről nem mond le, s jogát érvényesíteni fogja. Mindezek miatt Romániában igen izgatott a hangulat.

Ujabbán a román kormány Stirbey herceg volt miniszterelnököt külföldre küldötte azzal az utasítással, hogy a francia és angol államférfiakat bírja rá arra, hogy magyar-román optáns perben elfoglalt álláspontjukat Románia javára változtassák meg. Vannak román lapok, melyek arról írják, hogy Románia a hozott genfi határozat miatt kilép a Népszövetségből.

Titulescu román külügyminiszter lemondott a népszövetségi delegátusi tagságáról. A francia külügyminiszter: Briand pedig Titulescu magatartására hátrítja a felelősséget a Népszövetség döntése miatt.

Franciaország. A francia parlamentet feloszlatják és a kamarai választásokat április huszonkettődikén, a szenátusi választásokat pedig április huszonkilencedikén tartják meg. Az újonnan megválasztott törvényhozás csak Julius Eiselein ül össze.

Politikai szemle.

A költségvetési vita véget ért, a parlament az összes tárcák költségvetéseit letárgyalta. Utolsónak maradt az agrár reformügyi költségvetés tárgyalása s ezen már a földműves párt sem vett részt, hanem kivonult a parlamentből. Most még hátra van a pénzügyi törvény tárgyalása s remélhetőleg itt már nem merülnek fel nagyobb viták. Mivel az ellenzék a tárgyalásokat mindenféle sürgősségi indítványokkal s javaslatokkal, jegyzőkönyvi meg házszabály vitákkal akarja húzni halasztani, emiatt kormány körökben felmerült az a terv, hogy a pénzügyi törvényt megszakítás nélkül tárgyalják le. Ezzel szemben az ellenzéknek az az óhaja, hogy a kormány a pénzügyi törvényt ne közvetlenül a parlamenthez nyújtsa be, hanem előbb a pénzügyi bizottsághoz, hol azt három nap alatt le lehetne tárgyalni. Ez esetben az ellenzék hajlandó lenne a kormánnyal szemben enyhíteni magatartását.

Az elnök különben megintette a képviselőket, hogy higgadtabbak legyenek s ne használjanak a parlamentben olyan kifejezéseket, amelyek a Házhoz nem méltók.

Ezek után a viszony az ellenzék és a kormány között megjavult ugyanannyira, hogy a kormánypártok elfogadták Radics Istvánnak egy javaslatát a közmunkákról, sőt erre még a sürgősséget is kimondták. Radics István a munkához juttatott népélezéséről tett javaslatot, mely szerint azt kérte, hogy a segély összegből fenn maradó huszmillió dinárt fordítsák közmunkák végzésére s husz dináros napszám alakjában juttassák az éhező nép kezébe.

Radovics Cséda szociálpolitikai miniszter a sürgősséget elfogadta s a Ház ily értelemben határozott.

A kormány a pénzügyi bizottsághoz sok pótvajavaslatot nyújtott be, melyeket a bizottság többségi tagjai már tárgyalás alá vettek. A pótvajavaslatok közül százötvenet módosítás nélkül elfogadtak s még körülbelül ugyanannyi vár letárgyalásra.

A miniszteri segélybizottság is tartott ülést, melyen elhatározták, hogy az egyes tartományoknak további segélyeket fognak folyósítani. A bizottság határozataiból kilátszik, hogy a kormány bizonyos előzékenységet tanúsít az ellenzék kívánságaival szemben, mert a horvát vidékeknek is hajlandó nagyobb segélyt nyújtani. A kormány a rendelkezésére álló százötven millióból eddig már száz-tizenhat milliót szavazott meg az inséges vidékek számára.

Davidovics Ljuba, a demokrata párt elnöke néhány napig beteg volt s betegségének nyomai megis látszanak rajta. Annyira azonban már föl-épült, hogy ismét megjelenhetett a parlamentben.

Radics István három napos kizárási büntetése lejárván, a parlament tárgyalásokon ismét részt vesz. Szerinte a horvátok csak éles kifejezéseket használnak, de nem káromkodnak.

Félelem a némaságtól.

„... A te nyelvedet azért inyedhez ragasztom és néma lészesz és ne légy nekik megfeddő férfiú: mert vakmerő ház...”

Ezékiel III. 26.

Oh, én Uram én Istenem,
Némasággal ne sújts engem
Sem azokat süketséggel
Kiknek, Te Igédet zengem.

Szent, kinzátás-hegy: Golgota
Folyói belöled erednek
Az örök, bus, sóhajoknak
S énekei, könynek vérnek.

Bocsáss meg, oh, Uram nekem
Ha én csak ezeket tudom,
(Jaj, hogy nem teremhet nekem
Ezeknél vidámabb dalom.)

Ám hogy az Ég néha sötét,
A Föld könnyes: a Hold halott
Ezek titkát s örök miértjét,
Csak Te tudod; csak Te Tudod.

Áldd, meg azért, értelemmel;
Kiknek, Igédet zengem
S ne ítélj, óh, némaságra,
Engem: hiszen Tied minden.

Ige, Hárfá, Nép, Csak én nem.

SAS.

A roppant közöny és tudatlanság lát-tara a költő az Istenhez könyörög, hogy áldja meg értelemmel a tudatlan és fásult népet, hogy megértse amit a költő hirdet, maga részére pedig tehetségének kifejszlesztését kéri az Istentől, hogy vele a köznek szolgáljon.

*) Idézet a szent írásból: bővebbet, az idézett szám alatt talál az olvasó. A szerző.

HIREK.

— Müsoros teadélután rendez a murska-sobotai evang. nőegylet f. é. apr. 1-én virágvasárnapján d. u. 3 órakor a volt Slavenska Banka helyiségében (dr. Sömen ház), melyre az érdeklődőket szívélyesen meghívja a nőegylet választmánya. Belépi díj nincsen.

— Evang. Žensko Društvo v Murski Soboti priredi dne 1. aprila, to je na cvetno nedeljo, ob 3. popoldne v lokalni prejšnje Slavenske Banke (dr. Sömenova hiša) čajni popoldan z bogatim sporedom, na katero vsakega vjudno vabi Odbor. Vstop prost!

— Tombola. A murska sobotai állami posta alkalmazottak betegének segélyezésére f. é. április 22.-én, kedvezőtlen idő esetén 29.-én tombola játékot tart. Tombola tárgyak: Hálószo-ba butorzat, tehén, egy öl keményfa (tüzelésre), egy zsák liszt és számos apró szép nyeremény. Egy tombolajegy ára csak két dinár lesz.

— Elhalálozások. Bagár Iván g. petrovcei 45 éves postamester gyomorbetegségét Grázban kereste, de segíteni nem lehetett rajta, ugyanott meghalt. — Nemes Lajos 30 éves martijanci származásu helybeli fodrászsegédet temette el édes anyja, aki ezzel a kilencedik gyermekét helyezte sírba. Tuberkulózis okoz-

János, a vászonkereskedő.

Írta: PREK MÓRIC.

Nem bizony a mi Jánosunk soha sem volt vászonkereskedő, mert mióta átvette édes szülője halála után a kis gazdaságot, mindig becsületes, földművelő paraszt ember volt, kis házacskája, kevés földje volt, mint sok annyi másnak, a kis család békésen, megelégedésben éldegélt, mert János a jó Isten segítségével és két keze szorgalmas munkájával mindig megtudta szerezni a mindennapi betevő falatot, a kicsi gazdaság pedig még a többi szükségleteket is csak jövedelmezte.

Mikor az uraság a birtokát bérbe adta a szegényeknek, János is jelentkezett s mivel a község tudta róla, hogy katona viselt, derék, becsületes ember, igen jó véleményt adott, Jánosnak is szívesen kimérték egy jó parcellát, olcsó árendáért. Lett öröm a családban, mert még jobban ment a kicsi gazdaság!

Kitört a világháború! Jánosunk bevonult. Itthon hagyta az asszonykát, három apró kisgyerekekkel s bizony-bizony mind a négyen nagyon sirtak, mikor bucsuzáskor egymást átölelve cserélték az elválás csókjait.

Maga maradt az asszony a háznál munkaképes, de nem esett kétségbe! Dolgozott szorgalmasan, amit nappal nem bírt elvégezni, folytatta éjszaka, s így a kis gazdaságot föntartotta.

János nagy ritkán egyik frontról a másikra mentében haza nézett s örömmel látta, hogy kis családja úgy-ahogy,

de csak meg van. Megszűnt a háború. Három fronton is megfordult János, de a jó Isten ép egészségben mégis csak haza segítette. Igaz, hogy az asszony a három kicsi gyermekkel oly szépen tudott Jánosért naponta imádkozni, hogy biztosan meghallgatta az ő ártatlan imájukat a jó Ég s azért nem érte baj Jánost!

Nagy lett az öröm, hogy a gazda maga vette át a vezetést a kis gazdaságban! Egy ideig ől is ment minden, de azután néhány csapás érte a gazdaságot. Volt rossz termés, korai fagyás, marha elhullás, sertés is veszett mi egymás, ami igen leverte a kisgazdát.

Nem volt bevétel!

János gondolkodóba esett... Valamit kezdeni kell! Napszám nincs, mesterség sincs, valami után nézni kell, hogy pénz kerüljön a házhoz! Szegény Jánost nagy n gyötörte az is, hogy a háborus idő alatt rettenetesen rá szokott a dohányzásra, de bizony most erre nem volt fedezet! Szinte szegyenkezve kérte el az asszonykától a tolasokat naponta s vett értük dohányozni valót. Soha azért szemrehányást nem kapott, úgy hogy az asszony lósága szinte fájt neki.

Egy alkalommal azon tanakodtak, hogy mitévők legyenek, hiszen már a ruha is leszakadózik róluk. Fizetni való is van, itt is, amott is!

Végre az asszonyka hosszas töprengés után azt az ajánlatot tette Jánosnak, hogy talán jó lenne, hogy — mint sokan mások, — ő is csempészkedni, svercelni kezdene! Ez jó, szépen lehet keresni vele, ha az em-

bert meg nem csipik. János azt mondta rá: »Majd gondolkodom rajta!« Törte is a fejét János a d lgon, de végre is így szólt a asszonyának:

„Nézd csak, fiacskám! Én Isten segítségével az egész háborút becsülettel végig küzdöttem, kaptam négy dícséretet, soha meg nem büntettek! Nem félttem soha senkitől; te tudod legjobban milyen ember vagyok! Ha most csempész leszek, félnem kell mindig s ha megcsipnek, megbüntetnek, talán be is zárnak! Mi lesz akkor veletek? Sok kárunk lesz, a gyerekeimre meg rájuk marad a hír, hogy az apjuk, aki a háboruban négy kitüntetést kapott csempészésért büntetve volt. Ezt én nem akarom, azért nem csempészek, akár-hogy leszünk is!« A te tanácsod jónak látszik, de igen veszélyes!«

— „Nézd csak azonban, mit gondoltam én! Mit szólsz hozzá? Kérek kölcsön pénzt, azután — mind többen mások — én is fogok házi vászonnal kereskedni. Mig én körül járok a faluban meg a vásáron, addig te itthon dolgozol. Már a gyerekek is nagyobbak, valamit azok is csak segítenek. És majd csak keresek valamit, lesz dohányra valóm is, csak egészség legyen! Én a dolgot nem restellem! Majd csak megsegít az Isten!« Ugy is lett, ahogy János mondta. Kapott pénzt kölcsön, vett vászont, el is adogatta, imitt-amott cseppent is pár dinár.

Egyszer csak János kap egy irást, abban az áll, hogy ő már most vászon kereskedő s mint ilyen, tartozik fizetni ötven dinár adót. Nagyon jó lesz, ha ezt minél előbb meg is fizeti!

Ami igaz, igaz! Jánost a dolog — egy kicsit megkeresítette. Az assz-

zonyka csak úgy melesleg mondta, hogy bizony a svércelők jól keresnek, de adót nem fizetnek! No, de majd csak lesz valahogy! Volt már nagyobb baj is!

Alig hogy kitavaszkodott, János megint kapott egy értesítést, amelyben meg az van megírva, hogy mivel ő tudniillik János — vászon kereskedő lett, ennél fogva neki bér föld nem jár. Tehát azt az egy parcella földet, amit még a háboru előtt az uraságtól kapott bérbe, most elveszik tőle!

Ez a hír, szegény Jánost nagyon lesújtotta! Az asszony együtt sirt a kisgyerekekkel, mikor megtudták, hogy többé nem szabad nekik arra a földre menni dolgozni, a melyen eddig az ő mindennapi kenyéréjük megtermelt!

Szegény János most jár ide-oda, hogy vissza szerezze bér földcskéjét, melyre most még nagyobb szüksége van, mint eddig volt! A család is megszorodott, a gyerekeknek is nagyobbacska kenyér kell, meg a ruha is jobban szakad, napszám meg erre-felé nincs.

A vászon kereskedés pedig rossz-szul megy! Még az adót sem hozza be!

— Ime, ez a mi Jánosunk története! Minden betűje igaz! Mikor János nekem elmesélte a sorsát, könnyezett! Szemrehányást tettem neki, hogy katonaviselt, háborut járt embernek nem illik könnyeznie! Akkor vettem észre, hogy engem sokkal jobban elfogott a keserűség, mint a szegény Jánost; azért, mert nem tudok rajta segíteni! Vele könnyeztem!

— Azért volt a világháború?!

ta halálát. Ruža Ferenc vezetése alatt levő dalárda néhány jól sikerült, hatásos, szép gyászdalt énekelt, amely a temetési szertartás ünnepélyességét nagyban emelte.

— Markisavci. F. hó 21.-én nálunk megalakult az önkéntes tűzoltó egyesület. Alapot az alakulásra a kifsarsangnapi mulatság adta, mely erre a célra 2400 Dint jövedelmezett. Az egyesület 22 rendes és egy alapító taggal megalakult. Elnökévé és parancsnokává Kumin József markisavcei gazdát választották. Az egyesület a tűzoltók szloveniai szövetségének tagja lett.

— Puconci. A puconci önkéntes tűzoltó egyesület tavaszi mulatságát az idén husvét hétfőn tartja meg Puconcin, a Kűhár Lajos féle vendéglőben, melyre ezúttal is meghívja a n. é. közönséget és tűzoltó bajtársakat.

— A Puconci—Markisavci köztlevő „Puconci patak“, melyen keresztül élénk forgalmu át vezet M. Szobota felé, Puconci és Markisavci községek előljáróságai elhatározták, hogy a vármegyei hatóságtól e patakon út építendő hidhoz építési segílyt kérnek, nemkülömben az ezen úthoz közelebb eső községek előljáróságaihoz pénzbeli adakozásért fordulnak, s mihelyst a hid felépítéséhez elegendő tőke áll rendelkezésre, annak felépítését megkezdik. Az elhatározás helyes voltát, habár kissé elkésve jött, nem kell külön méltatni. Aki ezt a patakot közelebről ismeri, az csak magasztalhatja a két község előljáróságának ezt a haladást jelentő határozatát. Reméljük, hogy nemcsak a vármegye, s nemcsak az egyes érdekelt községek, hanem magán- és kereskedelmi ember is, úgy anyagilag mint erkölcsileg, támogatni fogja ezt a nemes célt, valóra váltani. A két község előljárósága minden makacszkodást félretéve, már a jövő évben igyekeznek a hidat a forgalomnak átadni.

— Nyugdíjazás. Halász Ilona dobrowniki tanítónőt, Preininger János dobrowniki igazgató tanító nejét a közoktatásügyi miniszter betegségére való tekintettel saját kérelmére nyugdíjazta.

— Elveszett pilóta. Hiuchliff pilóta Londonban kelt utra társnőjével, hogy átrepülje az Óceánt s Amerikában szálljon le. Mivel már meg kellett volna érkeznie, egyre bizonyosabbá válik, hogy az Óceán őket is elnyelte.

— A volt magyar jegyzők nyugdíja. Az új pénzügyi törvényben van egy javaslat, mely azokat a volt magyar jegyzőket érdekli, kiknek nyugdíjügye mai napság sincs elintézve. A belügyminiszter rendeletileg fogja szabályozni a volt magyar jegyzők nyugdíj ügyét. Ezzel az intézkedéssel sok súlyos, 9 éves sérelem lesz orvosolva, kiváltképpen, ha a rendelet nem fog tulsokáig késni! (Csak úgy ne járjanak, hogy

havi 30 dinárt kapjanak, mint a volt járási állatorvos. Szerk.)

— Megfojtotta a feleségét, Pesterzsébeten — Budapest mellett — Edvei Edvy Lajos negyvennyolc éves trafikos, azután hajnalban elásta a kertben. Két hét után tudódott ki a dolog. A detektivek mindent kinyomoztak.

— Leugrott a negyedik emeletről Bécsben az országos törvényszék udvarára Faerner Ferenc harminchét éves vizsgálati fogoly. Holtan terült el. Hitvesgyilkossággal vádolták.

— Koplalt negyvennégy napig. Bozsics Zsirkó szabó Stári Becsejen gyomorhajban megbetegedett. Az orvosok koplalást ajánlottak neki. Csak áres teát ivott negyvennégy napig; végül nem kívánt ételt. Az orvosok most azt ajánlották neki, hogy gyümölcslel kezdje magát ételhez szoktatni. Gyomorbaja teljesen elmúlt. Bozsics szabónak kurája ép jókor jött, mert az üzlet oly rosszul ment, hogy úgy sem birt naponta jóllakásra keresni.

— Légi nászutazás. Bizonyára most folyt le az első nászutazás a levegőben. Szereplői Bozsics Kuzman nagybirtokos és fiatal felesége. Az új pár Beográdból érkezett Zágrebba s mivel a légi utazás nagyon megtetszett nekik utjukat folytatták Split felé. Visszafelé is a levegőben fognak utazni.

— Óriási panama Franciaországban. Az elzász-lotharingiai német vagyonszámlálásánál az államot sok millió frankkal megkárosították. Szinte hihetetlen, hogy egy jogállamban ilyen hatalmas csalásokat lehetett elkövetni. A miniszterelnök meg akarta akadályozni, hogy ezek a dolgok nyilvánosságra jussanak. A vizsgáló bizottság azonban nem engedte meg az eltusolást.

— Hitves gyilkos asszony. A bjelovári törvényszék hitvesgyilkosságért kötélfaltali halálra ítélte Tóth Anna rijckai illetőségű asszonyt. Kilenec évi boldogtalan házasság után részeges, verekedő férjét atyjának segítségével megölte.

— A kaliforniai szökő ár. A Santa Klara folyó duzzasztó gátját a tenger szökőárja átszakította s ennek következtében a folyó borzasztó áradattal öntötte el Los Angeles város környékét. Az áldozatok száma ezer halott és rettentő sok házi állat is pusztult el, Los Angeles városa világitás és ivóvíz nélkül maradt, mert a telepeket a víz árja elpusztította.

— A tengerbe esett aranypénz. Newyorkban két ládában százezer dollár értékű aranyat akartak hajóra tenni Olaszország számára. A ládák tengerbe estek, de egyiket a rögtön alászálló búvárok megtalálták, a másikat keresik.

— Vakmerő rablás Bécsben. Bécsben a főtávíróhivatal előtt egy pillanatra őrizetlenül hagyott automobilra felpatlant két fiatal ember s elrobogtak a Rosenberg-féle váltó üzlet elé. A fiatal emberek bementek az üzletbe, pénzt követeltek. Rosenbergné sikoltozni kezdett, mire a fiatal emberek egy csomó sorsjegyet felkapva, elmenekültek. A rendőrség a nyomravezetőnek tizmillió korona jutalmat tűzött ki.

— Légi posta-járatok. A repülőgép forgalom postaszállítás céljából ápri-

lis elsején megindul Jugoszlávia, Magyarország, Ausztria, Csehszlovákia, Lengyelország és Németország között,

— A legidősebb ember. Hercegovinában Olova községben egy öreg ember, legalább százötven évesnek tartja magát. A neve Musztafics Tádia, legkisebbik fia csak nemrég halt meg százöt éves korában. Az öregnek igen jó emlékező tehetsége van s a mezei munkákban még részt vesz. Soha szeszes italt nem ivott, beteg nem volt. Még emlékezik arra, mikor Napoleon csapatai Dalmáciában jártak. Úgy látszik, hogy ő a legidősebb ember Európában.

— Tengerész tisztek zendülése. A Földközi tengeren gyakorlatozó Royal Oak nevű angol hadihajón a tengerész tisztek fellázdáltak parancsnokuk ellen és megfosztották a parancsnokságtól. A tisztek között majd a hadbírótság fog dönteni, ha megérkeznek Angliába.

— A dinár stabilizálása. A dinár törvényes stabilizálásáról szóló törvényjavaslat szerint tíz papír dinár lenne egyenlő értékű egy arany dinárral. Az átszámítás fokozatosan fog történni bizonyos megállapított idő alatt.

— Tizenöt milliárd börzevesztés. A londoni börzén a nyersgummi részvények hirtelen esése miatt a részvénytulajdonosok ötvenmillió font veszteséget szenvedtek (tizenöt milliárd dinár). Ilyen veszteségre pénzügyi körökben nem emlékeznek.

— A világ legnagyobb gyémántja. Egy moziszinész nő megvásárolta Newyorkban a világ legnagyobb gyémántját, melynek a neve Blackstar.

— Uri betörők. Budapesten elfogtak egy három tagból álló uri betörő bandát, kik a modern technika legújabb eszközeivel követték el a falbontásokat és páncélszekrényfurásokat. A banda tagjai Varga Balázs Dezső, Szücs Takács Ferencz és Miskai Géza, kik a Dunaparton a Palatinus házak egyikében elegánsan berendezett lakásban éltek. Olyan készlükük volt, hogy 25-30 centiméteres páncélt egy perc alatt kinyitottak. Már másfél év óta dolgoztak így, míg most a rendőrség kezére kerültek. Bevallottak mindent.

— Kivégeznek egy asszonyt. A beográdi semmitőszék halálos ítéletet hagyott jóvá. Landanovics Mária dusanovidi asszony fejszével megölte apját, hogy az el ne vehesse vadházastársát s így ő az örökségnél meg ne rövidüljön. Ha a király nem fog neki megkegyelmezni, akkor, mivel nő, agyonlövök.

— Öngyilkos bankár. A zemuni kórházban agyonlőtte magát Spartálj Alex nder szuboticei bankár, aki állami szállításokon elvesztette vagyonát. A legnagyobb károsult Markovics Daniló szuboticei orvos, aki egymilliószázezer dinár értékű hadikövétényt bizott a bankárra, hogy azokat a börzén értékesítse. Sokan tettek feljelentést a bankár ellen, még csak ezután lesz megállapítható,

hogy megbízóinak mennyi kárt okozott.

— Főbelötte magát Beográdban Chamorel Ican dr. svájci származású bankár, Nincscics volt külügyminiszter sógora katasztrófális veszteségei miatt. A harminchárom éves bankár különféle üzletekben vállalt érdekeltséget, svájci óráüzemben is érdekelve volt. Beograd közigazdasági életében, mint Milosevics Rásának, a hajózási szindikátus vezénke is igen előkelő szerepe volt.

— Nemzetközi vásár Budapesten. Április hó 28.-án megnyílik a Nemzetközi Vásár Budapesten, melyen huszonkét ipari szakma fog bemutatót tartani. A vásár nemcsak kereskedőknek, hanem iparosoknak és községeknek is igen jó bevásárlási forrásul fog szolgálni.

— Földrengést jelző állomások jelezték azt a földrengést, mely három óra hosszan tartott. Most egy szikra távirat jelzi, hogy Nebendau perzsa várost a földrengés elpusztította. A várossal minden összeköttetés megszakadt s így több napig fog tartani, míg a részletes jelentések megérkeznek.

— Hajó katasztrófák. A japán partvidék egész hosszában szörnyű vihar dühöngött, tizenöt japán parti gőzös elsüllyedt. A vihar oly rettenetes nagy és félelmes volt, hogy a segítségre küldött nagy hadihajók is kénytelenek voltak visszafordulni. Attól félnek, hogy a gőzösk százhatvannégy főnyi legénysége és az utasok a tengerbe veszttek.

K I N O
V MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 25. marca

popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

I. N. R. I.

(Jesus Nazareus Rex
Judaeorum — Isus Na-
zareus Kralj Židovski)

Film čovječnosti u 7 činova.

U glavnim ulogama: Grigo-
rij Chmara, Henny Porten,

Asta Nielsen i Werner Krauss.

VSTOPNINA: Gornje lože
12 Din., spodnje lože 10 Din.,
in II. prostor 5 Din.

Lastnik kina

GUSTAV DITTRICH.

GAZDÁLKODÁS.

Gazdag vörös here és lucerna termékek.

Állattenyésztést csak akkor üzbetünk sikeresen, ha bőségesen áll jó minőségű takarmány rendelkezésünkre. A nyugati országokban sokkal kedvezőtlenebb talaji és éghajlati viszonyok között egyazon területen kétszerte, háromszorosa több takarmányt tudnak termelni mint nálunk. Miért van ez? A lóhere és lucerna pillangós virágú növény lévén, a talajból csak foszfor és kálium vonnak el, ezt azonban olyan mennyiségben szükséges, amilyen mennyiségben talajainkban rendszerint nem található fel. A gazda pedig éppen ezekkel a tápláló anyagokkal nagyon takarékoskodik, nem juttat abból annyit a talajba, mint a német gazda, s így természetesen a termés átlagai is igen csekélyek.

A foszforsavnak olyan jó hatása van a lóhere és lucernafélék termésére, hogy azt elképzelni is alig lehet. Vidékünkön mindenütt jó termést adtak a herefélék, de az a vegetáció, amely az én földjeimen volt látható, az egész messze vidéken nagyon kivált. Az én heréim teljes három kaszálást adtak, bujaságuk pedig olyan nagy volt, hogy emiatt sem a második, sem a harmadik növést nem lehetett magnak megtartani. Sőt a harmadik kaszálás betakarásában nem bízva, azt beszántottam zöld trágyának, mégis a második kaszálás adott magyar holdanként 50 q pompás széna termést, a mi hazánkban igen nagy, sőt rekord számba vehető.

Nem kell azonban azt hinni, hogy mivel a lóhere, meg a lucerna nitrogén gyűjtő növény, a salétrom alkalmazását nem hálálja meg, sőt nagyon is meghálálja. Az eddigi pontosan végzett kísérletek szerint azt mondhatjuk, hogy csak a szuperfoszfáttal trágyázott lóhere kb. 60%-al ad nagyobb termést mint a szuperfoszfáttal nem trágyázott. Ellenben a szuperfoszfát, káli és chilisalétrommal trágyázott kb. 110%-al ad nagyobb termést mint a trágyázatlan.

E szerint tehát ha nagy lucerna és lóhere terméseket akarunk elérni, akkor a vetés előtt adjunk 200-250 kg. szuperfoszfátot, 40-50 kg. 40%-os káliumot, a következő év tavaszán pedig fejtrágyául 70-80 kg. salétromot szórjunk rá. Ha így járunk el, kétségtelenül mi is elérjük azokat a rekord terméseket, amelyek Németországban mutatnak fel, s így végeredményben fél akkora területen termeszünk ugyanannyi takarmányt, mint természetünk megengedi.

KÖZGAZDASÁG

Tenyész állat vizsgálat Turniscsén. Az évenként szokásos tenyészbika vizsgálat e hó 15.-én volt megtartva Turniscsén. A körzethez tartozó hat községből: Turniscse, Renkovci, Lipa, Gomilica, Brezovica és

Nedelica községekből előállítottak a gazdák összesen 59 darab bikát; tehát annyit, hogy ebből a községek saját szükségleteiket maguk tudják ellátni. Az eredmény kielégítő. Külön kell szólni Nedelice községről. Innen kiállítottak 22 darab bikát. A kiállított állatokon a faji jelleg még most is igen szépen meglátszik s nyilvánvalóan be van bizonyítva, hogy a simmentáli faj igen szépen prosperál. Ezt a tenyésztést annak idején Szollár Péter nedelicei gazda honosította meg nálunk, aki kitünő szakértelmével, költséget és fáradságot nem kímélve importálta az első példányokat, — üszöket és fiatal bikákat — Magyarországról, az akkori magyar pénzügyminiszternek Széll Kálmánnak vas megyei rátóli és héra háza gazdaságából. Szollár Péter istállója most is három darab igen szép példánnyal szerepelt. Általában a nedelicei bikák mind szépek s kétségtelen bizonyítékai annak, hogy a tenyésztés ezen ágazata itt sikerült. A mai sanyaru gazdasági helyzetben ezt az eredményt is a legköszöndesebb örömmel állapítjuk meg s jegyezzük fel. A vizsgáló bizottság az eredménnyel meg volt elégedve.

Amerikában új bevándorlási kvóta lép érvénybe július elsején. A legújabb megállapított bevándorlási kvóta szerint az Egyesült Államokba összesen 158.685 új bevándorlót bocsátanak be. Az új számítás szerint ebből Angliára 65.894; az Ir szabad államra 17.427; Németországra 24.908; Olaszországra 5989, bevándorló esik. Magyarország kvótája 473-ról emelkedik 1.101-re, Jugoszlávia kvótája pedig 671-ről 739-re emelkedik; viszont Románia és Csehszlovákia kvótája erősen csökken. Ha Coolidge elnök proklamálja az új kvótákat, akkor azok július elsején lépnek érvénybe.

A mozi sztrájk miatt 19.-én az ország összes mozgószínházait becsukták. Az ország közönsége egy kellemes, kulturális szórakozástól lett megfosztva. A sztrájkot a súlyos adóterhek váltották ki. Ezzel egyszerre tizenöt ezer ember maradt munkanélkül. A sztrájk azonban csak hat napig tartott, mert a pénzügyminiszter ígéretet tett a szövetség kiküldöttjének, hogy április elsejétől kezdve lényegesen mérsékelni fogja a moziadókat, 12 millió dinár kárt okozott az államnak az elmaradt adóbevétel. A moziok ezen összeget szívesen odaadták volna az éhezőknek.

Köszönetnyilvánítás.

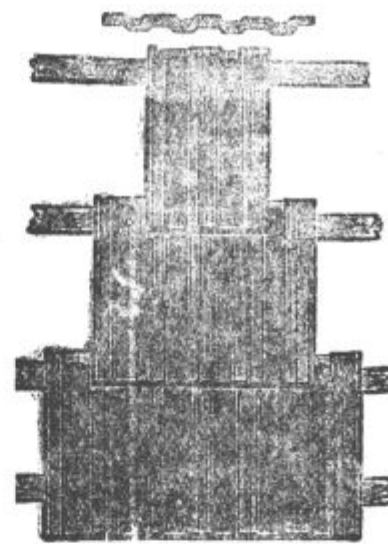
Mindazon ismerőseimnek és barátaimnak, kik a drága és felejtetetlen

LAJOS

fiam temetésén részt vettek úgy azon adakozóknak, kik a keszoru vételt anyagiakkal támogatták és gyűjtőknek, valamint a murska-sobotai iparos dalárdának szívesen fogadják tőlem a leghálásabb köszönetemet.

Martijanci, 1928. marc. 20. án.

Özv. Nemes Ferencné.

Patent „BOHN“ 253. szám.

Kitüntetve arany diplomával!

Épületekben 40 percentet megtakarít és olcsó, könnyű, jó teteje van, ha

„BOHN“

duplán hornyolt tetőcseréppel

fedeti háza tetejét. Kérjen mintát és ajánlatot a

„BOHN“ Vinkovci gőztéglyagyártól.

Vigyázzon a „BOHN“ felírásra!

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA, március 23.

100 kg.	Buza	Din.	350—
>	Rozs	>	350—
>	Zab	>	225—
>	Kukorica	>	250—
>	Köles	>	200—
>	Hajdina	>	225—
>	Széna	>	50—65
>	Bab cseres.	>	450—500
>	vegyes bab	>	350—
>	Krumpli	>	75—100
>	Lenmag	>	370—380
>	Lóhermag	>	2200—2600

M. SOBOTA március 23.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7—	7-50	9—	10—
Üsző	6—	7—	8—	9—
Tehén	3—	4—	5—	6—
Borjú	—	11-50	12—	12-50
Sertés			14—	15—
Zsir I-a			22—	26—
Vaj				30—
Szalonna			25—	28—
Tojás 1 drb.				—75

Pénz.

1 Dollár	=	Din.	56-70
1 Pengő Budapest	=	>	10.
1 Schil. Bécs	=	>	7-9
1 Kor. Praga	=	>	1-6
1 Lira	=	>	2-46
Zürichben 100 Din	=	9.135	sfrk.

Mielőtt elhatározza magát

mivel fedje tetejét

nézze meg a RAT-KOLNÁL M. Sobotán készülő cementcserépet.

„Vsakovrstne sirove in svinjske kože

kupuje po najvišji dnevni ceni Franc Trautmann

Murska Sobota Cerkvena ulica 191.

ÁLLANDÓAN KAPHATÓK:

Szalona kg-ja Din 24.-

Zsir " " 23-28

Háj " " 26.-

Tőpörtő, kolbász stb. stb.

BENKO mézarszékben MURSKA SOBOTA.

SZNEJÉ I MLADO'ZENCI!

Prvle kak szi szpoküpijete Vase potrebscine za 'zenitev poglednite v trgovino A. KIRALY M. Sobota, glávni trg. gde je velika zaloga i zbéra v korinaj vencov, slarov za sneje, strumfle in vsze drobno blágo kaj sze pri tej prilikai nüca.

Velika zaloga 'zenszki krscákov i rázno traletno i drobno blágo.

Szolidna posztre'zba! Niszike cene!

A. KIRALY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom MURSKA SOBOTA.

Glávni trg. Bergerova hisa

Nagyban! Kicsinyben!

Varrógépek
I r ó g é p e k
Kerékpárok és
Alkatrészek
valamint Gummik
jó és szolid kivitelben kaphatók

Nemecz János

vaskereskedésében

Murska Sobota.

Terjessze és olvassa a „MURAVIDEK“-et